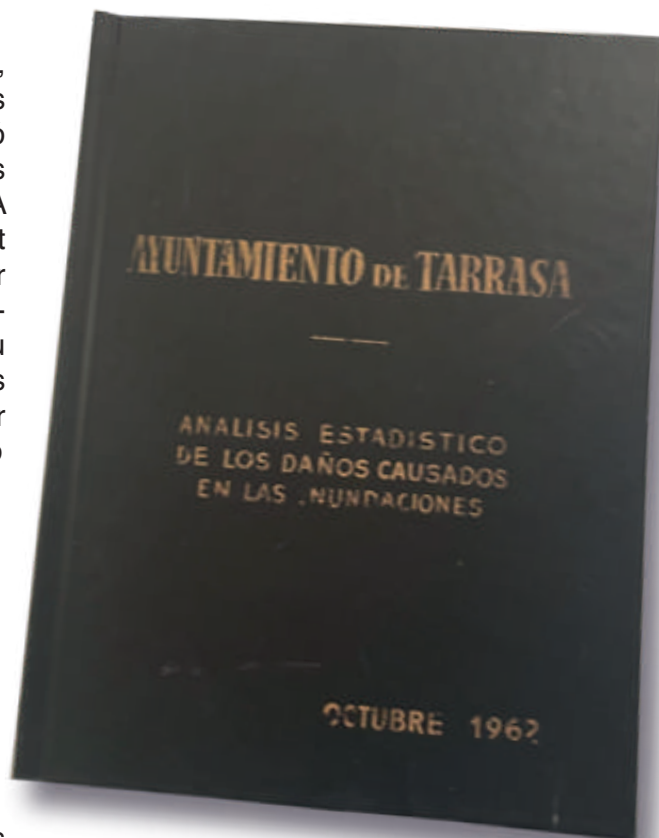

Restitució de l'estudi dels danys de la Riuada de 1962 a l'Ajuntament de Terrassa

L'anàlisi d'una tragèdia.

La matinada del 25 al 26 de setembre de 1962, es produïren a la zona del Vallès uns aiguats que van provocar grans torrentades i destrucció física i que acabaren amb la vida de nombroses persones, més d'un miliari a tota la comarca. A Terrassa la xifra de morts va ser especialment elevada i les pèrdues materials quantioses. Per a la nostra ciutat i altres municipis de la comarca va representar el desastre natural més greu de tota llur història recent. En retirar-se les aigües causants de la tragèdia, tocava avaluar la magnitud exacta del desastre. La corporació municipal d'aleshores, completament desbordada, va encomanar la missió d'avaluar els danys humans i materials a un jove emprenedor, format en el sistema educatiu francès, per a aquesta tasca. Va ser d'aquesta manera que en Fausto San José, dotat d'un petit equip de col·laboradors, en el que figurava també la Maria Artigues, de l'Escola Social, es va tancar a les dependències de l'ajuntament per tal d'elaborar l'estudi estadístic del fenomen natural que va provocar les nombroses pèrdues humanes i materials. L'estudi era la base sobre la qual s'havia d'elaborar l'informe per a presentar al consell de ministres que havia de decidir els ajuts pels damnificats. De l'estudi es van fer tres exemplars: un es va remetre a Madrid, l'altre es va

quedar en poder de l'ajuntament i el tercer, en les del propi autor.

Aquest estudi, amb profusió de dades i plànols explicatius, s'estructurà en cinc grans apartats: causes de la riuada, danys personals o morals, danys materials, plans d'urgència i projectes de

L'autor: Fausto San José Pérez

Nascut a Terrassa l'any 1935, la família s'exilia a França en acabar la Guerra Civil. El pare Agustín San José Calasanz es deportat a Mauthausen i la resta de la família repatriada a Espanya. Al tenir coneixement de l'alliberament de l'Agustín, la família torna a França i es retrobem amb el pare al 1947. Tota la família torna definitivament l'any 1954.

L'any 1959 en Fausto assumeix la primera gerència a Establiments Vallesans i l'any 1960, la de la Cooperativa Laboral, al carrer de la Font Vella, el primer autoservei d'alimentació de Terrassa. Durant la riuades de 1962, l'ajuntament li encarrega l'estudi de les conseqüències del desastre, tant humanes com materials. Després va desenvolupar la seva carrera empresarial, amb la constitució l'any 1970, junt amb Jordi Torras i Marc Guinart, de l'empresa Tocinerias San José-Torras que va arribar a tenir 130 establiments. Seguiren el 1992 Arcadie España i que va passar a dir-se Roler i establerta al polígon de Els Bellots. Posteriorment, La Panera del Pa, O'Pan, la transformació de les cansaladeries en Ibericus, amb una xarxa de vint botigues, dues al Països Baixos i, ja el 2005, Arcadie Extremadura, establerta a Peraleda de la Mata, a Càceres.

El 2021, en ocasió de la col·locació de l'*stolpersteine* dedicada al seu pare, ofereix a l'Ajuntament un exemplar del llibre de l'Agustín, "Retazos" en el que explica les vicissituds viscudes i el drama de la deportació nazi.

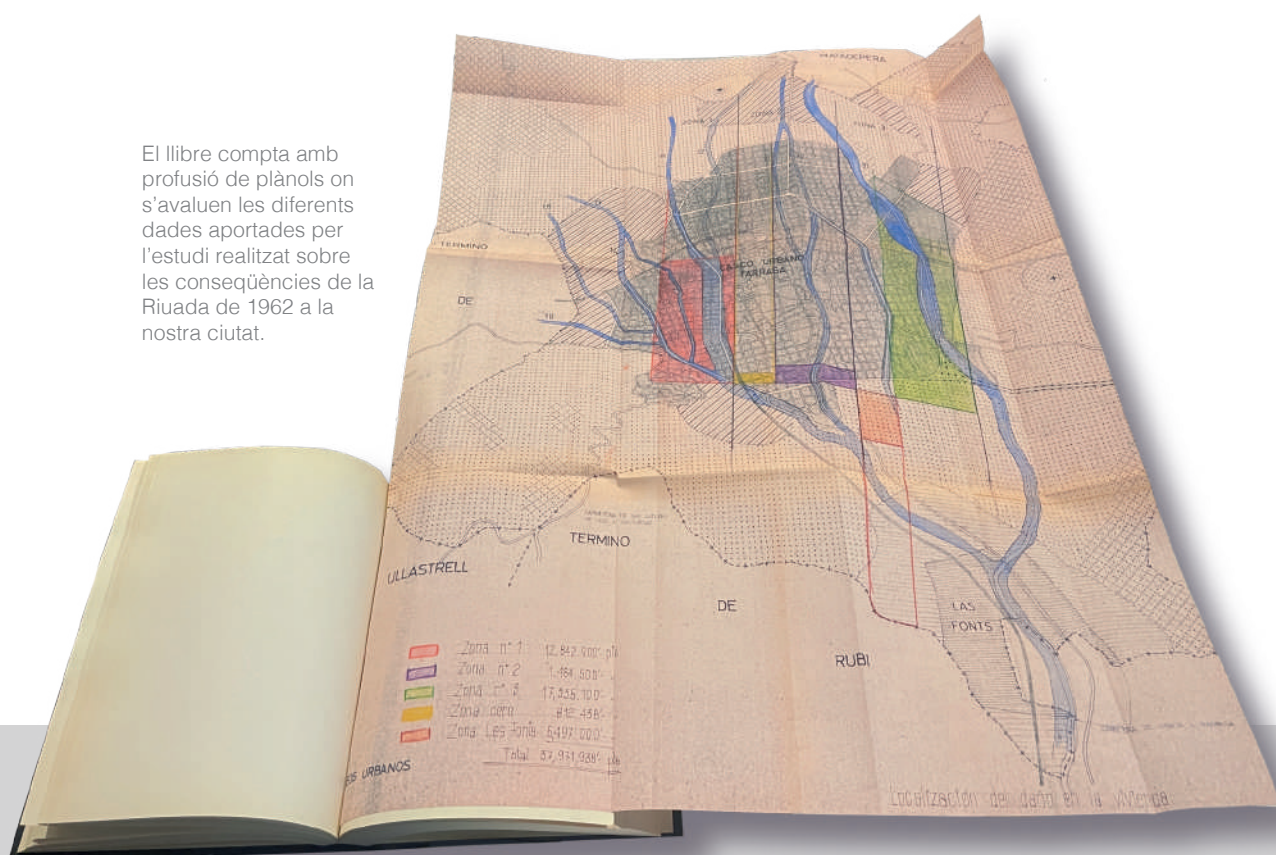
Restitució de l'estudi dels danys de la Riuada de 1962 a l'Ajuntament de Terrassa

reforma, en base a la divisió de les àrees afectades en 5 zones: la determinada per la Riera del Palau i la Rambla, les conformades pels torrents de Vallparadís, la Riera de les Arenes, una zona «neutra» formada pels danys que no es van produir directament per una llera determinada, i per últim, la cinquena zona localitzada a Les Fonts. En ell queden reflectides les causes de l'aigua i danys, des del propi aiguat, fins el volum i la potència de l'aigua. D'especial rellevància son les dades sobre els danys personals o morals amb noms de totes les persones afectades i les seves adreces (195 persones mortes identificades, 54 sense identificar i 40 desaparegudes), les famílies que van perdre la llar, comptabilitzades en 311 i, fent

esment de totes les dades disponibles, també les persones que van perdre el seu lloc de treball, 241. L'estudi aprofundeix tot seguit en els danys materials a la indústria, l'agricultura, el comerç, els equipaments i serveis públics i els habitatges, quantificant inclús les quantitats econòmiques estimades aleshores.

Amb el transcórrer del temps, l'exemplar de l'estudi que obrava en poder de l'Ajuntament de Terrassa va desaparèixer. Ara, i coincidint amb la commemoració del seixantè aniversari de les Riuades, l'autor ha donat a l'Ajuntament de Terrassa una edició facsímil que restarà a l'Arxiu Històric a disposició d'investigadors, historiadors i de totes les persones interessades.

El llibre compta amb profusió de plànols on s'avaluen les diferents dades aportades per l'estudi realitzat sobre les conseqüències de la Riuada de 1962 a la nostra ciutat.

El llibre es pot consultar a l'Arxiu Històric de Terrassa

<https://isac.terrassa.cat/isac/servlet/cerca?opcio=104511590>

c. Baldrich, 268   arxiu comarcal

+ informació sobre la Riuada de 1962

exposició virtual Museu de Terrassa: <http://urgell.terrassa.cat/riuades/>

reportatge revista SAPIENS:

https://www.sapiens.cat/temes/catalunya/la-riuada-del-valles_12788_102.html

Restitució de l'estudi dels danys de la Riuada de 1962 a l'Ajuntament de Terrassa

Introducció
Fausto San José Pérez

L'any 1962 immediatament després de les ruines, vaig ser requerit pel Batlle de Terrassa, l'Excm. Sr. Dr. JOSEP CLAPÉS TARGARONA, per demanar-me si podria fer un treball sobre els danys humans i materials que s'havien produït i preparar així un informe complet dels mateixos per presentar al Consell de Ministres que decidiria els ajuts pels damnificats.

Ho vaig acceptar amb ganes i il·lusió, tencos el reptó era important. El Sr. CLAPÉS va posar a la meua disposició tots els recursos humans i materials que necessitava, i, personalment, em vaig instal·lar a l'Ajuntament durant set dies.

He de destacar que per fer aquest llibre vaig comptar amb l'inestimable ajuda d'altres persones que, com jo, van col·laborar desinteressadament. Dones elles m'havien estat molt difícil portar a terme aquest treball:

Dª MARIA ANTONIQUER ALZUGA de l'Escola Social, Sr. RAMON RUI RESENDIERS de l'Imprenta Rimebà i en RAMON JEFFERS DURAN, Advocat.

També heu volgut agrair aquesta ajuda i col·laboració a tot el personal de l'Ajuntament, empleats, secretàries, tècnics, així com Institucions Locals, com Palermaria, els Jutges de Terrassa, etc.

El meu reconeixement i gratitud per a tots ells.

Fausto San José Pérez

2- Daños personales o morales

20- Muertos identificados	125
21- Muertos sin identificar	54
22- Desaparecidos	40
23- Familias sin hogar	311
24- Personal en paro	241

2

3- Daños materiales

30- Industria	504.625.040,00 p/s.
31- Comercio	36.245.571,00 "
32- Agricultura	25.500.000,00 "
33- Viviendas	57.371.958,00 "
34- Ajuaros y Mobiliario	28.808.000,00 "
35- Instalaciones municipales	48.980.618,52 "
36- Servicios públicos	15.918.300,00 "
	<hr/> 497.053.467,52 p/s.

3

33014

Calle JORGE TARGARON

18 Casa Iglesia "Nata Cal Cocea" -RUII.
Parados y muros de obra . . . 30.000'--

LORENZO BERRIBANAS -RUII
Parados y muros de obra. . . 30.000'--

TOTAL Calle JORGE TARGARON. . . 60.000'--

BARRIO DE SAN JUAN, Calle GONZALEZ

17. JOS MARIA RAMON GOMEZ Distribucion interior, parados de obra, cubierto, carpinteria, vidrieria, pavimentacion y otros desperfectos en general interiores y exteriores. 40.000'--

19 ANTONIO LOPEZ Distribucion interior, parados de obra cubierto, carpinteria, electricidad y otros desperfectos interiores exteriores. 30.000'--

19 MANUEL GOMEZ GARCIA Distribucion interior, electricidad, carpinteria, pavimentacion, parquizado humido, y otros desperfectos interiores y exteriores. 30.000'--

21 MANUEL OLIV MANUEL Carpinteria, pintura, electricidad, distribucion interior, parados de obra, y otros desperfectos interiores y exteriores. 30.000'--

23 ANTONIO RAMON MORAN Distribucion interior, carpinteria, electricidad, pavimentacion, parquizado humido y otros desperfectos interiores y exteriores. 30.000'--

24. MANUEL GOMEZ SAN GONZALO SORFICACION AGUAS ALICANTINA Distribucion de cubierto, parados, distribucion interior, parados de obra, carpinteria, electricidad y desperfectos en general. 45.000'--

25 Mancho Casa Campo MANUEL MANUEL BERRIBANAS Distribucion interior, parados, carpinteria, vidrieria, pavimentacion, parquizado humido y otros desperfectos interiores y exteriores. 30.000'--

Suma y Sigue Calle Carruantes. . . . 295.000'--